

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de reprezentantul SA "Alliance Investments Group", Ciorbă Sergiu, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în privința inculpatului

***Tutunaru Ion XXXXX**, născut
la XXXXX, originar și locuitor al com. XXXXX, r-nul
XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 27.04.2017 - 01.03.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>26.03.2018 - 06.06.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>03.08.2018 - 18.12.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>26.03.2019 - 07.05.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>10.07.2019 - 15.10.2019.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 01 martie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Tutunaru Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 4000 lei.

Acțiunile civile înaintate de către partea vătămată Ceban Ivan și partea civilă Nichifor Pavel privind repararea prejudiciului material au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

De la Tutunaru Ion s-a încasat în beneficiul părții vătămate Ceban Ivan 4500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

De la Tutunaru Ion s-a încasat în folosul părților vătămate Ceban Ivan și Podubinschii Nicolae prejudiciul moral de a câte 3000 lei fiecărui, iar părții vătămate Tarlev Ana - în sumă de 1000 lei.

De la Compania Internațională de Asigurări „Alliance Insurance Group” s-a încasat în beneficiul părții vătămate Tarlev Ana prejudiciul material în sumă de 500 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, la 22.09.2016, în jurul orei 14⁵⁰, inculpatul Tutunaru I., conducând automobilul “Volkswagen Polo”, n/î XXXXX, pe traseul R-3 Chișinău-Hâncești, direcția or. Hâncești, în apropierea intersecției traseului din preajma s. Sociteni, r-nul Ialoveni, ignorând prevederile pct. 10 lit. b), pct. 43 alin. (3), pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d) și alin. (2), pct. 47 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin HG RM nr. 357 din 13 mai 2009, care stipulează expres, conducătorul de vehicul trebuie să posede cunoștințe necesare privind conducerea în siguranță a vehiculului, pe drum cu circulația dublu sens care au cel puțin două benzi într-o direcție, este interzis intrarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, să conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, de situația rutieră precum și de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar s-ă oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, neținând seama de factorii sus menționați, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului pe care îl conducea în rezultatul cărui fapt a ieșit pe contrasens și s-a tamponat în roata de mijloc din stînga autovehiculului ”MAN”, n/în XXXXX, condus de Iacovlev I., după care a derapat și a comis tamponarea frontală cu automobilul ”Mercedes Benz 312”, n/î XXXXX, condus de Ceban I., în care se aflau mai mulți pasageri de pe ruta Cahul - Chișinău.

În urma accidentului rutier șoferul de pe ruta Cahul – Chișinău, Ceban I. conform raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu traumă crinio-cerebrală, închisă manifestată prin comoție cerebrală, plagă contuză lacerată regiunea palpebrală superioară dreapta, fractura cominutivă a copului osului metatarsal II, III, IV,V cu deplasare, luxația degetului I, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Pasagerilor Roman T., potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu fractura osului navicular și cuboid pe dreapta,

edem a țesuturilor moi pe dreapta, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie; Podubinschii N. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu fractura apofizei transversale a vertebrei lombare L1 pe dreapta fără deplasare, comoție medulară la nivelul lombar, para-pareză inferioară moderată, plagă contuză regiunea frontală, traumă crinio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie; Moscalu A. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu fractura claviculei drepte în treimea medie cu deplasarea fragmentelor, excoriații regiunea claviculei drepte, edem și echimoze țesuturile moi a feței, plagă contuză la nivelul buzei superioare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie; Bercaru I. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu fractura închisă în 1/3 medie a ulnei stângi cu deplasare, edem a țesuturilor moi la nivelul antebrațului stâng, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie; Ianacova R. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu traumă criniocerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, fractura osului ischiadic și pubic pe stânga cu deplasare neînsemnată, fractura osului ulnar pe dreapta fără deplasare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie; Stafi M. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu fractura fibulei în treimea medie cu deplasare, fractura maleolei laterale fără deplasare, edem al țesuturilor moi la nivelul gleznei drepte, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie; Filipenco N. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu fractura coastelor VII, VIII, IX, X pe stânga, contuzia pulmonului stâng, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie. Respectiv pasagerilor Tarlev A., potrivit raportului de expertiză medicolegal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu traumă cranio cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală minoră, plagă contuză regiunea mandibulei pe dreapta, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară; Matani A. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu traumă craniocerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară; Cotoman V. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 16.11.2016 s-a ales cu excoriații la ambele gambe, care în circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare neînsemnată; Severin A. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr. XXXXX din 01.02.2017 s-a ales cu

excoriații la nivelul mâinii 4 stângă, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare neînsemnată și lui Cușnir N. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr.XXXXXdin 16.11.2016 s-a ales cu excoriație a țesuturilor moi la nivelul feței, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare neînsemnată.

Respectiv pasagerilor Tarlev A., potrivit raportului de expertiză medicolegal nr.XXXXXdin 16.11.2016 s-a ales cu traumă cranio cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală minoră, plagă contuză regiunea mandibulei pe dreapta, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară; Matani A. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr.XXXXXdin 16.11.2016 s-a ales cu traumă craniocerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară; Cotoman V. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr.XXXXXdin 16.11.2016 s-a ales cu excoriații la ambele gambe, care în circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare neînsemnată; Severin A. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr.XXXXXdin 01.02.2017 s-a ales cu excoriații la nivelul mâinii 4 stângă, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare neînsemnată și lui Cușnir N. potrivit raportului de expertiză medico-legal nr.XXXXXdin 16.11.2016 s-a ales cu excoriație a țesuturilor moi la nivelul feței, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare neînsemnată.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor indicate în rechizitoriu.

Prin justificarea probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, din imprudență, că ultimul se caracterizează pozitiv, s-a căit sincer, anterior nu a fost judecat, circumstanțe agravante n-au fost stabilite.

Totodată, instanța a statuat că prin prisma prevederilor art. 220 Cod de procedură penală și art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectivelor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform raportului de evaluare a pagubei nr.3206/12A, efectuat de către expertiza independentă „Exauto-Plus”, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului „Mercedes 312 D” constituie 167.860,09 lei, iar potrivit acțiunii civile înaintate de reprezentantul părții civile, Nichifor P., avocatul Țurcan V. suma solicitată este de 190.545, 81 lei, precum și venitul ratat de 1849 lei. Prin urmare, acțiunea civilă poate fi admisă în principiu, urmând ca cuantumul prejudiciului să fie stabilit de către instanța civilă.

3. Avocatul Vasile Țurcan a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 alin. (6) lit. e) Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de Nichifor P.

Apelantul a invocat că, prejudicii materiale i-au fost cauzate și proprietarului autovehiculului ”Mercedes Benz 312 D”, Nichifor P., fiindcă autovehiculul a fost deteriorat în proporții foarte substanțiale. Expertul auto a evaluat defecțiunile la 167.860,09 lei. Dar, încât evecțiunile tehnice constituia 88% și practic reparația autovehiculului este problematică, dar și lipsită de sens, expertul a evaluat și costul de piață al acestuia la momentul producerii accidentului rutier, acesta constituind 190.545,81 lei, de facto această sumă constituind prejudiciul material la acest capitol.

Totodată, instanța va lua în considerație interesele și drepturile părții vătămate, și va stabili o pedeapsă inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 alin. (6) lit. e) Cod penal, stabilind un termen în care ultimul să repare daunele.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2018, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțat o nouă hotărâre.

Tutunaru I. a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pentru un termen de probațiune de 2 ani.

Pretenția lui Nichifor P. privind încasarea venitului ratat a fost admisă în principiu.

De la CA ”Alliance Insurance Group” s-a încasat în beneficiul lui Nichifor P. prejudiciul material în sumă de 167.860,09 lei.

Instanța de apel a statuat că, inculpatul a săvârșit o infracțiune prin care a pus în pericol atât siguranța în trafic cât și integritatea fizică a unui grup mare de persoane, deci pedeapsa sub formă de 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune 2 ani, ar fi una echitabilă în raport cu fapta comisă.

Totodată, partea civilă Nichifor P. a înaintat o acțiune civilă, solicitând încasarea prejudiciului material de 190.545,81 lei și venitul ratat în sumă de 1849 lei.

Însă, pretenția materială în mărime de 190.545,81 lei, nu a fost probată ori, potrivit raportului de evaluare a pagubei nr.3206/12A, efectuat de către expertiza independentă „Exauto-Plus”, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului „Mercedes 312 D” constituie 167.860,09 lei, suma care urmează a fi încasată din contul CA „Alliance Insurance Grup”. În rest, acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar solicitând, casarea deciziei instanței de apel în latura pedepsei penale, cu menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că, pedeapsa aplicată de către instanța de apel este una contrară circumstanțelor de fapt și de drept constatate în cadrul cercetărilor judecătorești.

5.1. A declarat recurs ordinar și reprezentantul părții civilmente responsabile CA „Alliance Insurance Group” SA, Postica V., solicitând casarea deciziei instanței de apel în partea încasării sumei de 167.860,09 lei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea părții civile Nichifor P. cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare din contul CA „Alliance Insurance Group” SA.

Recurentul a invocat că, CA „Alliance Insurance Group” SA nu a fost sesizată în modul prevăzut de legea specială, pentru a avea posibilitate de a calcula și achita despăgubirea de asigurare.

Cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a CA „Alliance Insurance Group” SA.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2018, recursul inculpatului a fost respins ca inadmisibil.

Recursul declarat de către reprezentantul părții civilmente responsabile CA Alliance Insurance Group” SA, Postica V., a fost admis, casat decizia în partea încasării prejudiciului material de la CA „Alliance Insurance Group” SA în folosul lui Nichifor P. și dispusă rejudecarea cauzei în această parte de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia a fost menținută.

Instanța de recurs a reținut că, instanța de apel a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului conform prevederilor legale.

Totodată, persoana civilmente responsabilă CA „Alliance Insurance Group” SA, nu a fost citată de către instanța de apel, fiind astfel lipsită de dreptul de a participa la judecarea cauzei pe cale ordinară de atac.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, apelul avocatului Țurcan V. a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la CA „Alliance Insurance Group” SA s-a încasat în beneficiul lui Nichifor P. dauna materială în mărime de 167.860,09 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că, potrivit art. 219 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, persoanele fizice căror le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire.

Conform art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Astfel, de către partea civilă Nichifor P. nu au fost prezentate probe pentru stabilirea venitului ratat de 1849 lei, și această pretenție urmează a fi admisă în principiu.

Cerința în mărime de 190.545,8 lei nu a fost dovedită prin probe incontestabile, ori, potrivit raportului de evaluare a pagubei nr. 3206/12A, efectuat de către expertiza independentă „Exauto-Plus”, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului „Mercedes 312 D”, constituie 167.860,09 lei, sumă care urmează a fi încasată din contul CA „Alliance Insurance Group” SA. În rest, pretenția urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Prin raportul de expertiză nr. 063 din 28.04.2019, efectuat de centrul de Expertize Independente „Cexin”, s-a concluzionat că: 1. Prețul de piață a autoturismului „Mercedes 312D” la data de 22.09.2016 a fost de 110.573 lei; 2. Prețul pieselor rămase neavariate a autoturismului „Mercedes 312D” este de 11.164,34 lei. Însă, această concluzie a expertului, nicidecum nu constituie temei pentru diminuarea prejudiciului material cauzat, deoarece contravine raportului de evaluare a pagubei nr. 3206/12A, efectuat de către expertiza independentă „Exauto-Plus” în cadrul procesului penal ori, partea civilmente responsabilă, CA „Alliance Insurance Group” SA, n-a contestat concluzia acestui raport.

Mai mult, partea civilmente responsabilă CA „Alliance Insurance Group” SA, n-a înaintat o cerere în vederea numirii unei contraexpertize. Ori, potrivit art. 142 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importantă probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei judiciare. Dispunerea expertizei judiciare se face la cererea părților, de către organul de urmărire penală, procuror sau de către instanța de judecată, precum din oficiu de către organul de urmărire penală sau procuror.

8. Reprezentantul părții civilmente responsabile CA „Alliance Investments Group” SA, Ciorbă Sergiu, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii în partea încasării sumei de 167.860,09 lei din contul CA „Alliance Investments Group” SA și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să

fie respinsă cererea părții civile Nichifor P. cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare din contul CA „Alliance Investments Group” SA.

Recurentul a invocat că, actul de evaluare al SRL „Exauto-Plus”, nu poate fi pus la baza încasării despăgubirii de asigurare, din motiv că nu corespunde exigențelor art. 23 al Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, evaluatorul nu a fost acceptat de către pârât și au fost folosite prețurile neacceptate.

SRL „Exauto-Plus” nu este o unitate de specialitate care aplică prețurile medii pe piață și nici evaluator acceptat de comun de către părți.

Atât timp cât nu au fost respectate art. 23, alin. (1), lit. a), (4), (9) lit. b), (12), (13) a Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, instanța de apel nu putea să se expună asupra întinderii despăgubirii de asigurare.

Mai mult, calculul nu este justificat cu factură și bon fiscal potrivit exigențelor imperative stabilite în art. 1 și pct. 8) lit. f) al Regulamentului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar aprobat prin HG RM nr. 474 din 28.04.1998.

Conform raportului de expertiză nr. 063 din 28.04.2019, efectuat de Centrul de Expertiză Independentă ”Cenix”, cu acordul părților, prețul de piață a autoturismului ”Mercedes 312D”, n/î KAF588, la data de 22.09.2016 era de 110.573 lei, iar prețul pieselor rămase neavariate a autoturismului era de 11.164,34 lei.

De asemenea, în urma evaluării pagubei asigurătorul a constatat că autoturismul este distrus total ne fiind economic rațională reparația lui, însă instanța de apel a dispus încasarea a sumei de 167.860,09 lei pentru reparația acestuia.

Respectiv, reparația autoturismului, din cauza distrugerile aduse, achitarea despăgubirii de asigurare în mărime 167.860,09 lei pentru reparația acestuia, nu este economic rațională.

La fel, instanța urma să i-a în considerație practica judiciară stabilită în litigii analogice, în speță - dosarul nr. 2a-114/2017 părțile Bologan Diana către Compania de Asigurări „Alliance Insurance Group” SA, decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 09.02.2017, menținută prin încheierea din 04.04.2018 a Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, dosarul nr. 2ra-492/18.

Ori, instanța de judecată a constatat că actele de evaluare întocmite de SRL „Exauto Plus” nu pot fi puse la baza calculării și achitării despăgubirii de asigurare.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427 alin. (1) pct. 5), 6)* Cod de procedură penală.

9. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul este fondat în drept pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 5) și 6) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri - cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 8. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, care ar fi esența circumstanțelor că cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 8. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al părții civilmente responsabile cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurenți.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu este indicat concrete erori de drept și clar definite (*pct. 8. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 7. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept în partea soluționării cererii părții civile Nichifor P. privind încasarea despăgubirii de asigurare din contul CA „Alliance Investments Group” SA., în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6§1 din CtEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 8. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a soluționat acțiunea civilă înaintată de către partea civilă Nichifor P. cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare din contul CA „Alliance Investments Group” SA.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2), a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza

probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune partea civilmente responsabilă este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol a constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 7., 8. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza hotărârii adoptate, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este neîntemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de reprezentantul SA "Alliance Investments Group", Ciorbă Sergiu, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în privința inculpatului Tutunaru Ion XXXXX.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 noiembrie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Dumitru Mardari
Maria Ghervas